

Izglītība klātienē – ar sejas maskām un regulāru testēšanu

Viens no valdības deklarētajiem mērķiem papildu ierobežojumu ieviešanai ir mācību klātienē turpināšana. Tas nozīmē, ka ārkārtējās situācijas laikā izglītības process turpināsies klātienē, regulāri veicot skolēnu testēšanu. Vienlaikus tiek pastiprinātas epidemioloģiskās drošības prasības – sejas maskas skolā gan stundu laikā, gan ārpus tām jālieto visiem skolēniem un pedagogiem.

Izglītības procesā tiek piemērotas MK noteikumu Nr. 662 3.8. apakšnodaļas nosacījumi. Proti, izglītības ieguves process (izņemot bērnudārzos un augstskolās) tiek organizēts klātienē epidemioloģiski drošajā “zaļajā” vidē, veicot skolēnu rutīnas skrīninga testēšanu (MK noteikumu [101. punkts](#)).

Izglītības iestāžu darbinieki, kam nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta, savus darba pienākumus var veikt, uzrādot testēšanas sertifikātu vai izglītības iestādes skrīninga ietvarā veiktu Covid-19 testa rezultātu, kas ir negatīvs. Šiem darbiniekiem ir noteikts pārejas periods līdz 15. novembrim, līdz kuram ir jāiegūst vakcinācijas sertifikāts.

Ja Slimību profilakses un kontroles centrs konstatēs izglītības iestādē ļoti augstu Covid-19 infekcijas izplatības risku, triju dienu laikā tiek pārtraukta izglītības iestādes darbība klātienē (rīkojuma 5.31. apakšpunkts).

Izglītības iestādei ir jānodrošina, ka izglītības procesā un pasākumos skolā vienlaikus vienā telpā neatrodas dažādu grupu, klašu vai kursu izglītojamie, šo principu ievērojot arī ārpus telpām, starpbrīžos vai nodarbību ārpus telpām laikā (rīkojuma 5.36. apakšpunkts).

Izglītības iestādes neorganizē, nepiedalās, neatbalsta un neveicina skolēnu un pedagogu dalību klātienē pasākumos un aktivitātēs ārpus izglītības iestādes, piemēram, ekskursijas, teātru un izstāžu apmeklējumus un citus pasākumus. Tāpat ir jāierobežo trešo personu uzturēšanās izglītības iestādes iekštelpās (rīkojuma 5.35. apakšpunkts).

Netiek rīkotas nometnes, izņemot valsts aizsardzības mācības nometnes, kas tiek organizētas epidemioloģiski drošā vidē (rīkojuma 5.38. apakšpunkts).

Sejas masku lietošana

Rīkojuma "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu 5.30. apakšpunkts paredz, ka izglītības procesa īstenošanā telpās, kur atrodas vairāk par vienu personu, tiek lietotas sejas maskas, izņemot:

- bērni līdz septiņu gadu vecumam;
- bērni, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi;
- ja tas nav iespējams logopēdijas nodarbībā specifiska vingrinājuma izpildei;
- ja personai ir acīmredzami kustību traucējumiem vai psihiskās veselības traucējumi, kuru dēļ tai trūkst spēju vai iemaņu lietot sejas masku;
- fizisko aktivitāšu un sporta treniņu laikā;
- mūzikas instrumentu spēles, vokālās mākslas un dejas procesā.

Bērnudārzi un bērnu uzraudzības pakalpojums

MK noteikumu Nr. 662. 104. punktā ir noteikts, ka bērnudārzos (pirmsskolās) izglītības process tiek organizēts klātienē, kā ierasts. Tā nodrošināšanā piedalās personas, kurām ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

Bērnudārzu darbiniekiem, kuriem nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta, līdz 15. novembrim ir jāpabeidz pilns vakcinācijas kurss. Tīkmēr darba pienākumus veic ar Covid-19 testēšanas sertifikātu vai izglītības iestādes skrīninga ietvaros veikto Covid-19 testa negatīvu rezultātu.

Bērnudārza darbiniekiem izglītības procesā ir pareizi jālieto sejas maskas.

Bērni bērnudārzā netiek testēti un nelieto sejas maskas.

MK noteikumu Nr. 662. 103. punkts paredz, ka bērnu uzraudzības pakalpojumu klātienē sniedz persona (aukle) ar vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, kuru uzrāda pēc pakalpojuma saņēmēja pieprasījuma.

Interesu izglītība un darbs ar jaunatni

Valdības rīkojuma 5.33. apakšpunkts paredz, ka ārkārtējās situācijas laikā interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās klātienē bez ierobežojumiem var piedalīties tie skolēni, kuriem ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

Tiem, kuri nav pilnībā vakcinēti vai pārslimojuši Covid-19, interešu izglītības un profesionālās ievirzes programmas notiek attālināti vai klātienē ar negatīvu Covid-19 testa rezultātu (izņemot pirmsskolas izglītojamos):

- vienas grupas, klases vai kursa ietvaros (ja izglītojamie vienlaikus nav citu klašu izglītojamie),
- individuāli (izņemot bērnus, kuri dzīvo vienā mājsaimniecībā),
- ārpus telpām ne vairāk kā 20 izglītojamiem no dažādām grupām, klasēm, kursiem.

Darbā ar jaunatni klātienē aktivitātes, uz kurām nav attiecināmi citi šo noteikumu nosacījumi, īsteno epidemioloģiski drošajā "zaļajā" vidē, taču, ja nepieciešams krīzes atbalsts, aktivitātes var tikt organizētas epidemioloģiski nedrošā vidē. Tādā gadījumā aktivitāšu

organizācijā iesaistītajām personām, kas nonāk saskarē ar jauniešiem, ir jābūt vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātam (rīkojuma 5.37. apakšpunkts).

Augstākā izglītība, koledžas

Augstskolās un koledžās klātienē studiju procesā piedalās, tiek nodarbināti un sniedz pakalpojumus tikai personas, kurām ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Personas, kam ir konsīlija sniegts atzinums par vakcinācijas atlikšanu, līdz vakcinācijas kursa pabeigšanai studiju procesā piedalās tikai attālināti (5.34. apakšpunkts).

Par noteikumu neievērošanu ir paredzēts sods

Ārkārtējās situācijas laikā spēkā esošo drošības pasākumu ievērošanu un kontroli sadarbībā ar pašvaldības policiju primāri īsteno Valsts policija, kas ir pārorientējusi savus resursus tā, lai nodrošinātu vēl stingrākas pārbaudes tai uzticētajās jomās, liecina Valsts kancelejas [sagatavotā informācija](#). Galvenokārt uzmanība tiks pievērsta mutes un deguna aizsega pareizai lietošanai publiskās vietās, īpaši sabiedriskajā transportā un tirdzniecības vietās, kā arī pulcēšanās ierobežojumu ievērošanai. Tāpat policija pastiprinās pašizolācijā esošo personu kontroli, kā arī orientēs resursus sadarbībspējīgo sertifikātu pārbaudei pierobežā. Arvien biežāk tiks īstenotas pēkšņas masveida pārbaudes vienlaicīgi visā Latvijā. Iedzīvotājiem jābūt jāpārdomā, ka ārkārtējās situācijas laikā, Covid-19 saslimšanai paplašinoties, policijas kontroles intensitāte un piemēroto sodu biežums būtiski pieaugs.

Likuma “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” [21. pants](#) paredz, ka par ārkārtējās situācijas laikā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu piemēro naudas sodu:

- fiziskajai personai no 10 līdz 2000 eiro;
- juridiskajai personai — no 140 līdz 5000 eiro.

Šī likuma [22. pants](#) paredz arī sodu par informācijas nesniegšanu. Proti, ja ārkārtējās situācijas laikā persona nesniedz informāciju, ka ir inficējies ar attiecīgo infekcijas slimību, ir bijusi kontaktā ar inficētu personu vai ir bijusi infekcijas slimības perēklī, ja no personas šāda informācija tiek pieprasīta, piemēro naudas sodu no 10 līdz 2000 eiro.

Valdības rīkojuma 11. punktā ir noteikts, ka administratīvā pārkāpuma procesu par šiem pārkāpumiem ārkārtējās situācijas laikā veic arī pašvaldības administratīvā inspekcija, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Pārtikas un veterinārais dienests, Veselības inspekcija, Valsts darba inspekcija, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts robežsardze un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

Savukārt par Ministru kabineta izdoto epidemioloģiskās drošības noteikumu pārkāpumiem – izolācijas, pašizolācijas, karantīnas vai mājas karantīnas, vai pulcēšanās ierobežojumu, kā arī tirdzniecības vai citu saimniecisko pakalpojumu sniegšanas prasību neievērošanu – ir paredzēta administratīvā atbildība, kas noteikta [Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā](#).

Atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma [50. pantam](#) par tirdzniecības vai citu saimniecisko pakalpojumu sniegšanas prasību neievērošanu piemēro naudas sodu:

- fiziskai personai – no 10 līdz 2000 eiro;
- juridiskai personai – no 140 līdz 5000 eiro.

Savukārt likuma [50.¹ pants](#) paredz, ka personai par mutes un deguna aizsega nelietošanu normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 50 eiro.

Tirdzniecības vietās vēl jāpārdomā ar to, ka gadījumā, ja nav izstrādāta vai ieviesta saimniecisko pakalpojumu sniegšanas iekšējās kontroles sistēma epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai un tas var radīt tūlītēju un būtisku kaitējumu sabiedrības veselības interesēm, Valsts policija vai pašvaldības policija var Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņemt rakstveida lēmumu par tirdzniecības vietas (struktūrvienības) slēgšanu apmeklētāju pieņemšanai uz laiku līdz septiņām dienām ([52. pants](#)).

Turklāt par noteikumu neievērošanu tirdzniecības vai saimniecisko pakalpojumu sniegšanas vietās vienlīdz atbildīgs ir gan pakalpojuma sniedzējs, gan saņēmējs. Tāpēc iedzīvotāji tiek aicināti būt saprotošiem un ievērot pakalpojumu sniedzēju norādījumus, jo pārkāpumu gadījumā atbildība būs jāuzņemas abām pusēm.